

Jeg deltog, sidst på året, på Pædagogiske konference 2023 med titlen ”Fagfornyelse”. To dage fyldt med foredrag, oplæg, debat, gruppearbejde og refleksion. Så spændende og så relevant. Især set i lyset af diverse nye rapporter og det nye Folkeskoleudspil fra undervisningsminister Matias Tesfeye.

Kongressen vedtog tilbage i september 2023 nye Strategiske målsætninger for 2024-2027, herunder ”Undervisningen i Folkeskolen skal danne og uddanne eleverne til livsduelige mennesker og aktive medborgere i et demokratisk samfund”.

Delelementerne i det arbejde er blandt andet at:

- ”Læreplanerne skal fremme en formålsstyret undervisning” og ikke en målstyret undervisning.
- *Udvikle og styrke en meningsfuld evalueringspraksis med fokus på elevernes alsidige udvikling som erstatning for den nuværende testkultur i folkeskolen, herunder de nationale test.* Der er en generel fagtrængsel i skolen og fokus ligger på prøver og eksamener med ”teaching to the test” undervisning som konsekvens.
- *Lærerne har adgang til et varieret udvalg af undervisningsmaterialer.* Kommunerne skal væk fra centrale aftaler om portaler mm. og CFU skal styrkes.

Derfor var årets emne ”Fagfornyelse” også meget relevant og i den grad oppe i tiden.

Lise Tingleff Nielsen, EVA, talte om praktisk og varieret undervisning som en del af skoleudviklingen. Der bør gives plads og mulighed for kontinuerligt og systematisk at kunne eksperimentere i undervisningen på en praktisk og varieret måde. Det kræver ressourcer (både i forhold til forberedelsestid men også materiale- og lokalemæssigt) samt metodefrihed, og dermed meget mindre kommunal styring og indblanding.

Nikolaj Elf, SDU, og Thomas Illum, UCL, havde et oplæg omkring *Fagfornyelse og fremtidige læreplaner*. De havde en meget spændende historisk gennemgang af koblingen mellem samfundet generelt og den politik, der blev ført på et givent tidspunkt og den deraf følgende afspejling i fagenes læreplaner/faghæfter.

Kommende læreplaner bør tage udgangspunkt i Folkeskolens formål og dernæst hvad de enkelte fag kan byde ind med for opfyldelse deraf. Der skal skabes en meningsfuldhed. Der blev peget på:

- Folkeskolens faghæfte til dansk er på 140 sider og prøvevejledningen er på 41 sider.
- Gymnasiets læreplan for dansk er på 3½ side inkl. prøvevejledningen.

Så det er yderst relevant at få kigget det hele efter i sømmene, kastet op i luften og begynde lidt forfra: Hvad skal vi bruge et givent fag til, hvor mange timer skal faget have, samt hvad skal målet og indholdet være? Der skal med andre ord skæres ind til benet.

Vi har en generel fordybelseskriser i skolen pga. fagtrængslen, prøver og eksamener i alle fagene. Derfor kunne man måske skabe en dagligdag for eleverne, hvor man omprioriterer eller sammen-tænker flere fag, har færre valgfag eller mere lokale valgfag og sluttelig færre afgangsprøver men andre evalueringsformer.

Der er dilemmaer forbundet med al nytænkning på skoleområdet f.eks.

- kortere skoledage versus plads til fordybelse
- sammentænkning af fag versus faglig identitet
- for versus imod afgangsprøver.

Derudover deltog jeg i 2 forskellige **Samtalesaloner**, hvor alle deltagere holdt et 2 minutters oplæg og efterfølgende spørgerunde – altså en sparring mellem alle kredse indenfor emnerne: *Sammen om skolen* og *Rekruttering & fastholdelse* (herunder praktik og nyuddannede).

Nogle kredse har fået et formaliseret *Sammen om skolen*-samarbejde, mens andre har fået opbygget et samarbejde i et mere uofficielt regi. Jeg tog mange gode idéer med tilbage til kredsen.

Der var nærmest lige så forskellige input på emnet *Rekruttering og fastholdelse*, som der er kredse, og så alligevel lignede kredsene (egentlig) hinanden i deres tilgang til nyuddannede mht. mentorordninger. Nyuddannede er sårbare i den forstand, at de bliver ramt af virkeligheden, når de begynder i deres første job, og derfor har behov for særlige hensyn og tiltag. Mange bekymringer gik dog på rekruttering og fastholdelse, som er et problem over hele landet. Både at få folk til at uddanne sig til lærer, fastholde de nyuddannede i skoleverdenen i det hele taget og at fastholde alle uddannede i folkeskolen uanset anciennitet. Der ses en begyndende tendens til, at dem ”midt i livet” søger andre græsgange af forskellige årsager. Det er en bekymrende ny tendens. Sluttelig, og ikke mindst lige så bekymrende, at de ældste er yngre end tidligere, når de forlader arbejdsmarkedet. Dermed forsvinder meget viden og erfaring, som kunne komme ikke mindst de unge til gode. Ofte sker det fordi seniorordningerne/seniorpolitikkerne er alt for mangelfulde og ikke er attraktive nok. Det skaber store bekymringer hele vejen rundt.

Vi skal i det forpligtende kredssamarbejde arbejde videre med alle input fra konferencen på en mere konkret måde. Kredse og medlemmer vil blive involveret i DLF's fremtidige arbejde om de Strategiske målsætninger. DLF samarbejder allerede med flere af folkeskolens interessenter, og med det nye Folkeskoleudspil fra undervisningsminister Matias Tesfeye, er der lagt op til vigtige drøftelser i flere samarbejdsfora.

Kerneopgaven i folkeskolen er undervisning. Undervisningen styres af læreplanerne, rammer og indhold for fagene. Dermed bliver læreplanerne et kompas for lærernes dagligdag, hvor lærerne hver dag laver god og varieret undervisning af høj faglig og pædagogisk kvalitet til glæde og gavn for eleverne.

Der kommer en livlig og farverig summen på lærerværelserne, når der skal debatteres f.eks. hvilke fag, der skal have eksamener, om fag kan slås sammen, og i givet fald hvordan og hvilke. Meningerne, følelserne og argumenterne vil være lige så mangfoldige som Folkeskolen selv. En debat som kan virke skræmmende i forhold til det velkendte, men som lærerne sukker efter at blive involveret i. Så indtil da nyder vi lysets komme.

På vegne af Lolland-Falsters Lærereforening

Birgitte Bertelsen.

Følg os på hjemmesiden: <http://kreds68.org/>

og på Facebook: <https://www.facebook.com/Lolland-Falsters-L%C3%A6rerforening-277931815745927/>